

Бр. 02-175/1
Скопје, 06.02.2024 година
Државно правобранителство
на Република Северна Македонија
Бул. Гоце Делчев бр.18, 1000 Скопје
Тел. 02/3230-214, 3230-217
Факс. 02/3229-351
e-mail: dpskopje@dprsm.gov.mk

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 9 став 1 од Законот за Државно правобранителство на Република Северна Македонија (Службен весник на РМ бр.87/07 и 104/15), а во согласност со одредбите од Законот за заштита од вознемирување на работно место (Службен весник на РМ бр.79/2013 и бр.147/2015), Државниот правобранител на Република Северна Македонија го донесе следниот

П РА В И Л Н И К
ЗА ЗАШТИТА ОД ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНО МЕСТО

Член 1

Со овој Правилник подетално се разработуваат со закон утврдените права, обврски и одговорности кои го уредуваат односот помеѓу Работодавачот и вработените, како и односот помеѓу самите вработени во Државното правобранителство на Република Северна Македонија, а во врска со спречување на психичко и полово вознемирување на работното место и во просториите на работодавачот, мерките и постапката за заштита од вознемирување на работно место кај самиот работодавач, како и обезбедување здрава работна средина.

ДЕФИНИЦИИ

Член 2

- **Вознемирување на работно место** претставува активности и дејствија со кои се поттикнува или наведува на психичко и/или полово вознемирување.
- **Психичко вознемирување** на работно место е секое негативно однесување од поединец или група кое се повторува, континуирано и

систематски, а претставува повреда на достоинството, интегритет, угледот и честа на вработениот и предизвикува чувство на страв или создава непријатност, пониженост чија крајна цел може да биде повреда на физичкото и менталното здравје, компромитирање на професионалната иднина на вработениот, престанок на работниот однос или напуштање на работното место.

- **Полово вознемирување** е секое вербално, невербално или физичко однесување од полов карактер кое има за цел или претставува повреда на достоинството на вработениот, а кое предизвикува чувство на страв или создава непријатност, пониженост.
- **Вршител на вознемирување на работно место** може да биде едно или повеќе лица со негативно однесување без оглед на нивното својство-одговорно лице кај работодавач – правно лице, вработен или група вработени кај работодавач или трето лице со кое вработениот или работодавачот доаѓа во контакт при извршувањето на работите на работното место и кое со своето негативно и селективно однесување врши психичко и/или полово вознемирување.
- **Место на вознемирување** е работното место на вработениот, работното место на кое вработениот е упатен да работи од страна на работодавачот или било кое друго место во службените простории на работодавачот на кое е изложен на психичко и/или полово вознемирување.
- **Време на вознемирување на работно место** се смета времето во рамките на работното време и времето на патување до и од работното место.

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 3

Забранет е секаков вид на психичко и/или полово вознемирување на работно место.

Член 4

Субјекти на кои се однесува и се применува овој Правилник се :

- Државниот правобранител на Република Северна Македонија
- Вработените во Државното правобранителство на Република Северна Македонија кои склучиле важечки договор за вработување или се вработени со решение за вработување,
- Лица ангажирани со договор на дело, авторски договор или друг вид на договор, кои учествуваат во работата кај Работодавачот.

Член 5

Државното правобранителство на Република Северна Македонија е должен на вработениот да му обезбеди работа на работно место во здрава работна средина под услови со кои се обезбедува почитување на неговото достоинство, интегритет и здравје.

Државното правобранителство на Република Северна Македонија е должен да ги преземе потребните мерки за спречување и заштита на вработениот и лицата ангажирани со договори кои учествуваат во работа

кај работодавачот од вознемирување на работното место согласно со Законот за заштита од вознемирување на работното место.

Член 6

Однесувања и активности кои се не се сметаат за вознемирување на работно место се следните :

- Поединечните акти донесени од страна на Државниот правобранител на Република Северна Македонија или Генералниот секретар со кои се одлучува за права, обврски и одговорности од работен однос, против кој вработениот има право на заштита во постапка утврдена со закон.
- Оневозможување на остварување и користење на права утврдени со закон, колективен договор и договор за вработување, чија заштита се остварува во постапка кај работодавач и пред надлежен суд.
- Секое неоправдано правење на разлика или нееднакво постапување спрема вработениот по кој било основ на дискриминација кое е забрането и во врска со кое се обезбедува заштита согласно закон и
- Повремени разлики во мислењата во врска со прашања и проблеми поврзани со вршењето на работите и работните задачи, освен ако истите немаат за цел да го повредат или намерно навредат вработениот.

Член 7

Превентивни мерки за заштита од вознемирување на работно место кои Државното правобранителство на Република Северна Македонија е должен да им ги обезбеди на вработените се следните:

- Здрава работна средина под услови со кои се обезбедува почитување на неговото достоинство, интегритет и здравје.
- листа на посредници за спроведување на постапка за посредување при вознемирување на работа,
- Да ги информира вработените пред стапување на работа и вработените кои се во работен однос за мерките и постапката за заштита од вознемирување, како и за содржината на овој Правилник.
- Да ги преземе сите потребни законски мерки за спречување и заштита на вработениот и на лицата ангажирани со договори кои учествуваат во работата кај работодавачот од вознемирување на работно место.

ПРЕТХОДНА ПОСТАПКА

Член 8

Целта на Претходната постапка е решавање на настанатата спорна ситуација без поведување на постапка за заштита од вознемирување на работното место со цел таквото однесување веднаш да престане.

Претходната постапка претставува обид за надминување на спорната ситуација без поведување на постапка за заштита пред работодавачот односно пред надлежниот суд.

Вработениот во Државното правобранителство на Република Северна Македонија или лицето ангажирано со договор на дело, авторски договори или друг вид на договор кој учествува во работата кај Работодавачот, кој смета дека е изложен на вознемирување на работното место е должен со писмено предупредување да се обрати до лицето за кое смета дека го вознемирува и да му укаже дека неговото однесување е несоодветно, неприфатливо и спротивно на Законот и овој Правилник.

ПОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА

Член 9

Вработениот во Државното правобранителство на Република Северна Македонија или лицето ангажирано со договор кој учествува во работата кај работодавачот, кој смета дека е изложен на вознемирување, пред поднесување на тужба пред надлежен суд поднесува писмено барање за заштита од вознемирување на работното место до работодавачот, во согласност со Законот за заштита од вознемирување на работното место и овој Правилник .

Вработениот во Државното правобранителство на Република Северна Македонија или лицето ангажирано со договор кој учествува во работата кај работодавачот, кој смета дека е изложен на вознемирување може да поднесе тужба пред надлежниот суд по претходно писмено предупредување до вршителот на вознемирувањето без претходна постапка за заштита од вознемирување на работното место кај работодавачот.

Доколку однесувањето на вршителот на вознемирувањето не престанало и по писменото предупредување од страна на вознемируваното лице, таквото однесување од страна на вознемируваното лице ќе биде сметано за вознемирување на работното место.

Член 10

Барањето се поднесува во писмена форма до одговорно лице кај работодавачот (Државниот правобранител на Република Северна Македонија) .

Барањето може да поднесе и друго лице (претставник на синдикатот, претставник од одделението за управување со човечки ресурси и претставник на вработените) по добиена писмена согласност од страна на вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работното место.

Барањето од став 1 на овој член потребно е да содржи :

- податоци за подносителот на барањето,

- податоци за вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работно место, ако не е подносител на барањето,
- податоци за вработениот кој се смета дека врши вознемирување,
- краток опис на однесувањето за кое оправдано се смета дека претставува вознемирување на работно место,
- траење и зачестеност на однесувањата кои се сметаат за вознемирување на работното место, како и датумот кога последниот пат е извршено тоа однесување и
- наведување на факти и докази.

Барањето се поднесува најдоцна во рок од шест месеци од денот кога последниот пат е извршено однесувањето кое претставува вознемирување на работното место.

Со истекот на овој рок правото за поведување на постапка за заштита од вознемирување на работното место застарува.

Член 11

Државниот правобранител на Република Северна Македонија е должен веднаш а најдоцна во рок од 8 (осум) дена, од денот на приемот на барањето за заштита од вознемирување на работно место на страните да им предложи посредување како начин на разрешување на спорниот однос и да им предложи да изберат лице од листата на посредници, која е составен дел на овој Правилник и за истата ќе се известат сите вработени.

Ако страните не можат да се спогодат за избор на посредник, одговорното лице на правното лице е должно во наредниот рок од 8 (осум) дена по истекот на рокот во кој им е предложено посредување на подносителот на барањето и на вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работното место, а не е подносител на барањето, да му достави писмено известување дека не е избран посредник.

Од денот на доставувањето или недоставувањето на ова известување, започнува да тече рокот од 15 (петнаесет дена) за поднесување на тужба до надлежниот суд за заштита од вознемирување на работното место.

Претходната постапка за заштита од вознемирување на работното место кај работодавачот не е задолжителна и не претставува основ за покренување на судска постапка за заштита од вознемирување согласно Законот за заштита од вознемирување на работното место.

Член 12

Постапката за посредување кај работодавачот е итна и затворена за јавноста.

Посредникот е должен да постапува независно и непристрасно на начин за да помогне на страните да постигнат спогодба.

Во постапката за посредување, на барање на страните, може да учествува и претставник на синдикатот во кој членува вработениот односно претставник на вработените од организационата единица на вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување.

Постапката за посредување посредникот треба да ја заврши во рок од 15 (петнаесет) дена.

Податоците прибрани во текот на постапката можат да се соопштуваат само на учесниците во постапката и нивното изнесување на трети лица претставува повреда на работните обврски.

Член 13

Странките можат да се спогодат за начинот на кој ќе се спроведува постапката за посредување.

Посредникот во текот на постапката освен со засегнатите страни со кои може да води заеднички или одвоени разговори, може да направи разговори и со лица кои се предложени како сведоци од страна на страните.

Посредникот изготвува извештај за секое преземено дејствие за направените разговори со страните и со сведоците .

УСПЕШНО ПОСРЕДУВАЊЕ (ПОСТИГНУВАЊЕ НА СПОГОДБА)

Член 14

Ако постапката за посредување е успешна и страните се спогодиле, посредникот во рок од 3 (три) дена од денот на завршувањето на постапката за посредување изготвува спогодба која содржи препораки за вршителот на вознемирување на работно место и за работодавачот, за престанок на вознемирување и за начинот на отстранување на можностите за продолжување на вознемирување на работното место, преместување на вработениот во друга работна просторија во објектите на Државното правобранителство на Република Северна Македонија.

Спогодбата ја потпишуваат двете страни и посредникот .

Работодавачот е должен да постапи по препораките од спогодбата.

НЕУСПЕШНО ПОСРЕДУВАЊЕ

Член 15

При неуспешно посредување, посредникот е должен во рок од 3 (три) дена од завршувањето на постапката за посредување да изготви писмено известување дека не е постигната спогодба односно дека посредување е неуспешно.

Писменото известување за неуспешното посредување се доставува до двете страни и до работодавачот.

ЗАПИРАЊЕ НА ПОСТАПКАТА

Член 16

Ако во текот на постапката за посредување страните со писмена изјава се откажат од понатамошното водење на постапката, посредникот е

должен во рок од 3 (три) дена од добивањето на изјавите да донесе заклучок за запирање на постапката.

Заклучокот посредникот го доставува до двете страни и до работодавачот.

Член 17

Ако на вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работно место, според мислењето од овластена здравствена установа која врши дејност медицина на трудот, му е нарушена здравствена состојба поради вознемирувањето на работно место, работодавачот е должен до завршување на постапката за заштита од вознемирување на работно место, вработениот привремено да го премести во друга работна просторија, односно работна средина.

Член 18

Државниот правобранител може на вработен кој врши вознемирување на работно место или злоупотреба на правото за заштита од вознемирување на работно место да му изрече една од мерките за непочитување на работниот ред и дисциплина, односно за повреда на работните обврски согласно со закон и колективен договор.

Доколку вработениот на кого му била изречена мерка во рок од 6 (шест) месеци повторно изврши вознемирување, работодавачот може да му го откаже договорот за вработување, односно да му изрече мерка престанок на работниот однос, согласно со закон.

Член 19

Поведувањето постапка за заштита од вознемирување на работното место, како и учество во таа постапка како сведок, неможе да биде основ за ставање на вработениот во понеповолна положба во поглед на остварување на правата и обврските од работен однос, поведување на постапка за утврдување на дисциплинска, материјална и друга одговорност на вработениот, откажување на договорот за вработување, односно престанок на работниот однос на вработениот од деловни причини, во рок од две години од денот кога е поведена постапка за заштита од вознемирување или од денот кога учествувал како сведок во постапка за заштита од вознемирување на работно место.

Член 20

Вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работното место, а кој не е задоволен од исходот на постапката за заштита од вознемирување на работно место кај работодавачот може да поднесе тужба до надлежен суд.

Споровите поведени согласно Законот имаат карактер на работни спорови.

Во постапката по споровите за заштита од вознемирување на работно место се применуваат одредбите од Законот за парнична постапка.

Член 21

За штетата, која на вработен му е предизвикана како последица од вознемирување на работното место, одговара лицето кое ја причинило истата, поединечно за предизвиканата штета (лична одговорност за штета).

Член 22

Злоупотреба на правата на заштита од вознемирување на работно место врши вработен кој знаел или морал да знае дека не постојат причини за поведување на постапка за заштита од вознемирување на работно место, а повел или иницирал поведување на ваква постапка со цел за себе или за некој друг да прибави материјална или нематеријална корист или да нанесе штета на трето лице.

За ваквото однесување од став 1 ќе се постапи согласно член 18 од овој Правилник.

Член 23

Овој Правилник стапува во сила со денот на неговото донесување, Правилникот ќе биде објавен и на официјалната WEB страната на Државно правобранителство на Република Северна Македонија.

Изработил: Советник Светлана Поповик

Одобрил: Генерален секретар Андријана Сливоска

ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Agron Reçi

Доставено до:

- Сите подрачја на Државното правобранителство на Република Северна Македонија
- Огласна табла
- предмет

Прилог бр.1

ДО
ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

БАРАЊЕ ЗА ПОВЕДУВАЊЕ ПОСТАПКА ЗА ПОСРЕДУВАЊЕ
ОД СТРАНА НА ЛИЦЕТО КОЕ СМЕТА ДЕКА Е ИЗЛОЖЕНО НА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ

ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ/КАТА НА БАРАЊЕТО

Име и презиме		
Работно место		
Одделение/Сектор		
Контакт – телефон и e-mail		
Своерачен потпис		

ПОДАТОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИОТ/ТА КОЈА СМЕТА ДЕКА Е ИЗЛОЖЕНА НА
ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО АКО НЕ Е ПОДНОСИТЕЛ НА БАРАЊЕТО

Име и презиме		
Работно место		
Одделение/Сектор		

Контакт – телефон и e-mail	
----------------------------	--

ПОДАТОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИОТ/ТА ЗА КОГО/КОЈА СМЕТА ДЕКА ВРШИ
ВОЗНЕМИРУВАЊЕ

Име и презиме	
Работно место	
Одделение/Сектор	
Контакт – телефон и e-mail	

КРАТОК ОПИС НА ОДНЕСУВАЊЕТО ЗА КОЕ ОПРАВДАНО СЕ СМЕТА ДЕКА
ПРЕТСТАВУВА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО

|

ЛОКАЦИЈА, ВРЕМЕ, ВРЕМЕТРАЕЊЕ, ЗАЧЕСТЕНОСТ НА ОДНЕСУВАЊЕТО КОЕ СЕ
СМЕТА ЗА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО, КАКО И ДАТУМОТ КОГА
ПОСЛЕДЕН ПАТ Е ИЗВРШЕНО ТОА ОДНЕСУВАЊЕ

НАВЕДУВАЊЕ НА ДОКАЗИ

ОСТАНАТО

Напомена : Податоците кои ги доставувам се веродостојни и истите ги давам под целосна морална, материјална и кривична одговорност.

Писмено барање може да се поднесе најдоцна во рок од шест месеци од денот кога последен пат е извршено однесувањето кое претставува вознемирување на работното место

Датум -----2024 година

ПОДНОСИТЕЛ

Своерален потпис

ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Прилог бр.2

ДО
ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

ПИСМЕНА СОГЛАСНОСТ

(од вработениот кој смета дека е изложен на вознемирување на работното место)

Јас, ----- распореден на работно место
име и презиме

-----во Одделение -----

-----СЕКТОР-----

ја давам оваа писмена согласност на: _____
претставник од синдикатот, претставник од човечки ресурси

во мое име да поднесе Барање за поведување на постапка за вознемирување на
работно место до Државниот правобранител на Република Северна Македонија.

Место и датум
Скопје-----2024 година

ДАВАТЕЛ НА СОГЛАСНОСТ

Своерачен потпис

ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Прилог бр.3

ИЗЈАВА

Согласно член 11 од Законот за заштита од вознемирување на работното место (Службен весник на РМ бр.79/2013 и 147/2015), јас -----

име

-----вработен/а во Државно правобранителство на Република

Презиме

Северна Македонија, изјавувам дека сум запознаен/а со мерките и постапката во врска со заштитата од вознемирување на работното место и со правата, обврските и одговорностите на работникот и работодавачот.

-----202----година

ИЗЈАВИЛ

своерачен потпис

02-175/2

Скопје 06.02.2024 година
Државно правобранителство
на Република Северна Македонија
Бул. Гоце Делчев бр.18, 1000 Скопје
Тел.02/3230-214,3230-217
Фак. 02/3229-351e-mail:dpskopje@dprsm.gov.mk

Врз основа на член 9 став 1 од Законот за државното правобранителство (Службен весник на РМ бр.87/07 и 104/15) и согласно член 12 став 3 од Законот за заштита од вознемирување на работно место (Службен весник на РМ бр.79/2013) Државниот правобранител на Република Северна Македонија ја состави следната

ЛИСТА НА ПОСРЕДНИЦИ

за заштита на вработените од вознемирување на работно место

I. Во Државното правобранителство на Република Северна Македонија во зависност од структурата на вработените како посредници се утврдуваат следните лица:

- 1, Елена Ивановска –Виш референт-архивар во Државно правобранителство за подрачје Скопје
2. Даниела Андоновска - Референт технички секретар во Државно правобранителство за подрачје Велес
3. Билјана Панчевска – Помлад соработник во Државно правобранителство за подрачје Скопје
4. Шпреса Османи -Помлад соработник во Државното правобранителство за подрачје Тетово,
5. Снежана Гелова Советник во Државното правобранителство на Република Северна Македонија за подрачје Кавадарци .
6. Елизабета Лукановска Советник во Државното правобранителство на Република Северна Македонија за подрачје Охрид,

II. Посредникот од став 1 треба да е неутрален при посредувањето меѓу страните со цел за решавање на нивниот спорен однос при што постапува независно и непристрасно.

III. Листа на посредници се истакнува на веб страната на Државното правобранителство на Република Северна Македонија.

Изработил Светлана Поповиќ
Одобрил Генерален секретар Андријана Сливоска

ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Agron Reçi

Доставено до :

-именуваните лица
-огласна табла
-предмет